

భుత్ తోడ్యాటు, ప్రజల సహకారంతే ప్రవ దేశమైన అద్యుత్తాలు చేయవచ్చని ఆజ్ఞాయిల్ నిరూపించింది. ఆజ్ఞాయిల్ దేశ భూభగంలో స్గానికి ప్రైగ్ ఎదారి వాతావర ఇం వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా ఉండదు. దీనికి తోడు సాగు నీటి కొరత. 20 శాతం భూభగం మాత్రమే సాగుకు అనుకూలం. కానీ వ్యవసాయంలో సాగు విధానంలో ప్ర పంచానికి ఆజ్ఞాయిల్ దేశం ఆదర్శంగా నిలు స్టుండి. ఆజ్ఞాయిల్లో ఆధునిక వ్యవసాయం ఆఖిప్రార్థి 19వ శతాబ్దం చివరిలోముదట్టింది. 1948లో స్టోతంత్రుం వచ్చినప్పటి నుంచి సాగులో ఉన్న మొత్తం పీస్ట్రం 4.8 లక్షల ఎకరాల నుండి 10.70లక్షల ఎకరాలకుపెరిగి వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పదవోరు రెట్లుపెరిగింది. వ్యవసాయం ముఖ్యంగా రెండు పద్ధతుల్లో సాగుతుంది. మొదటిది సామూహిక వ్యవసాయ పద్ధతి. ఊరు లేదాప్రాంతం అంతా కిలీసి తలు ఇక వనిచేస్తూ సామూహికాగా పంట ఉత్పత్తి చేస్తారు. రెండవది మోన్ పద్ధతి. కు టుంబం తన సొంత భూమిలో పంట సాగు చేయడం. ఆజ్ఞాయిల్ మొత్తం వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు, పండ్లు, కూరగాయలు 50 శాతం. 2014లో పండ్లు, కూరగాయలు, ఉత్పత్తులు విలువ 3 బిలియన్ డాలర్లు. మొత్తం వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల విలువ 8 బిలియన్ డాలర్లు. ఆజ్ఞాయిల్లో డ్రెప్ మైక్రోఇగేసన్ పరిపూర్ణాలు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వాడుతున్నారు. డ్రెప్ ఇరి గేషస్లో సొంతంగా రుప్పరచుకొని కికరితీసీ ప్రవహం ఉండేబట్టు అభిప్రార్థి చేశారు. సిఫిసి 50 శాతం పరకు తగ్గించడం, జీవ సంబంధ మైన తెగులు నియంత్రణకోసం ప్రయోజనసరక మైన కీటకాలు, పురుగుల పెంపకం వంటి చర్యలద్వారా ఉత్పత్తి పెరిగింది. దీనిలిచేసన్ ప్లాంట్ విస్తృతంగా ఉపయోగించుకుంటోంది. వ్యవసాయం కోసం పుట్టి చేసిన మరికినిచీని పునర్నిస్తియాగం చేస్తుంది. లీకేజ్సు కనిపెట్టి, నీటి వేసేస్టే తగ్గింపడానికి ముందుప్రాచుర్యిక వ్యవస్థలు, కంప్యూటర్లకిరించిన బిందునేడ్యం, ప్లాంట్ స్ప్రింకల్రు మొదలైనవి వాడుతుంది.

సలే కొత్తి.. ఆపై కల్ప తూ
గింది.. ఇక చేప్పేదేమంది!
రాని రఘుకు హద్దెం ఉంటుంది!
బీహర్లో ఉన్న పరిశ్శితి ఇప్పుడు
అదే.. అనలే బీహర్, ఆపై ఎన్ని
కలు అనుకోవలసిందే.ముఖ్యమంత్రి
నితీక్ కుమార్ నంచి, ఆ సీటులో
కూర్చోవాలనుకుంటున్న తేజ్స్వి యాదవ్, విహీన్
పాశ్చాన్ వరకు అంతా ఒక రేంజిలో డెచ్టివోతు
న్నట్టే కనిపిస్తుంది. ఒకరికై ఒకరు అరోపణలు
దాటి పారీ వగాలు ఒకరికై ఒకరు దాడులు
జరుపుకోవడం వరకు వెళ్లింది. కాలు కడవలేక
పొయినా మెడడు చురుగ్గానే ఉన్న మాజీ సిఎం,
అవినిచి కేసుల ఊబిలో కూరుకుపోయిన లాలూ
యాదవ్ కూడా తాను తక్కువ తిన్నదేమలేదని
మరోసారి ప్రతావం చూపుచుమనుకుంటున్నారు.
ఎన్నికల పండుగ ఇక మూడు సెలల్లోకి రావ
డంతో అంతా బాగానే ముస్తిజువుతున్నారు.
అయితే అక్కడే ఎన్నికల కమిషన్ కూడా బరి
లోకి దిగి తన కొరదా రుళిపించడంతో అంతా
ఒకసారి ఉత్కిప్పడ్డారు. ఇసి చేతిలో ఉన్న ఆ
కొరదా సర్కర్ (స్పెషల్ ఇంటిస్ట్ రివిజన్).
ఇప్పుడు అన్ని పారీలు నేతలు గోలు పెడుతూ
సర్ చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. కాంగ్రెస్ ఆగ్నేత
రాహుల్ గారంది నుంచి ఆశ్చర్షించే భోటూ నాయకుడి
దాచా అందరూ సర్కసీ దుమ్ముత్తి పొస్తులే
బిజిపి, ఎన్నిదేలోని మిత్ర పక్కాలు మాత్రం ఇసి
చెయ్యకు హరితి పడుతున్నాయి. బీహర్ ఉట్రల్లో
స్టోకులను డామినెట్ చేస్తూ నేపాలీలు, రోహిం
గ్యాలు, మయున్స్, బంగా జాతీయులు ఉన్నా
రనీ, వారి ఉట్ట కారణంగా ఫలితాలు తూరుమార
య్యే ప్రమాదరు ఉన్నదని కొన్ని పారీలు కంక
లేవెనెట్డుడంతో ఇసి రంగిలోకి దిగింది. వెంటనే
సర్కసు ప్రకటించి అటువంటి అనర్స్టిట్యూ రాష్ట్రం
లో 35.65లక్ష దాకా ఉన్నట్టుతెల్పింది.రాష్ట్రం
లో నమోదున మొత్తం ఉట్రరు 7.90 కోట్లు ఉం
డగా, వారిలో 5.76లక్షల మదు పేర్లు పలు
చేట్లు ఉన్నాయట. ఉట్రల్ జాబితాల్లో ఇది సాధా
రణంగా కణపించే అసాధారణ అంశమే అయినా,
మరీ అన్ని లక్షల్లో ఉండడం అశ్వర్యకరమే.ఇంకా
ఉట్రలుగా చెలామణి అవపున్నమృతులు'12.55
లక్షల దాకా ఉన్నారట.ఇది మరింతఅశ్వర్యకరం.
అంటే అన్ని ఉట్టము కొన్ని పారీలు యథేష్టగా
తను తొమ్మి కోగు ఉన్నాగినాగుకోగా

సాగులో వెనుకబడిన సాంకేతికత

ಸಿಹೆಚ್ ವಿ ವಿ ರಘುಬಾಬು

ద శంలోని వ్యవసాయ రంగంలో అదుసిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అంతంత మాత్రంగానే అమలవతోంది. అవగాహన లేకపోవడం, ప్రభుత్వాలు విష్వవ్యాపక టైపులకు తెలుసు చేసేలా ప్రాచారం చేయకపోవడం పంటి కారణాలతో రైతులు ఇంకా సాంకేతిక వైపు మళ్ళడం లేదు. ఇందియాలో ఎవ్వువ మంది వ్యవసాయ రంగాన్ని నమ్ముకొని జీవనం స్నాన్లు. భారత ఆర్థికవ్యవస్థకు వ్యవసాయం కేంద్ర విధి పూగా ఉంది. రైతు సేద్వండిస్తారు. ప్రభుత్వం అతినిఖిలమ్ము ధరల విషయంలో చట్టపరమైన సహకారం అందిస్తుంది. త్రైవేటు వ్యాపారులు పంటు విలువను జోడిస్తారు. దాన్ని వినియోగదారుడి దగ్గరకు చేర్చే పాతను మార్కెట్ పోషి స్తుంది. అయితే, ఈ వ్యవసాయాలోని కొండరి అసమర్థత కారణంగా దేశంలో అదనపు ఉత్సత్తు ముఖ్యంగా పరి, గోధుమ విషయంలో ఎక్కువగా జరిగింది. 1950లో సుమారు 5 కోట్ల టన్నులుగా ఉన్న ఈ అదనపు ఉత్సత్తు, నేడు 50కోట్ల టన్నులకు చేరుకుంది. కానీ, ఇప్పటికే దేశంలోని పంటల దిగుబాటు రేటు మాత్రం తక్కువగానే ఉంది. ప్రపంచ సరాసరి దిగుబాటు పోల్చినప్పుడు ఈ లోపం స్వప్పంగా కథినిస్తుంది. అమరిక తర్వాత అత్యధిక శాతం వ్యవసాయ భూమి ఉన్న దేశం భారత. దిగుబాటిలో మాత్రం ఆ దేశం కన్నా నాలుగురెట్లు వెనకబడి ఉంది. భారతీతో పోల్చినప్పుడు చైనాలో సేద్వపు భూమి తక్కువ, కానీ దిగుబాటి ఎక్కువ. భారతదేశపు సగటు వ్యవసాయ భూకమతం వినియోగం 1.08 హెక్టార్లు కాగా చైనాలో అది 0.67 హెక్టార్లగా ఉంది. కానీ ఆ దేశ వ్యవసాయాల్లో భారత కన్నా మాడింతలు ఎక్కువ. వ్యవసాయంలో పైవిధ్యంతోటు పరిశోధన, ఆభివృద్ధి మీద వారా ఎక్కువ దృష్టి పెడతారు. భారతీయ జనాభాలో ఎక్కువ మందికి వ్యవసాయాలు అనేది జీవనోపాధికి ప్రధాన వనరు అయినప్పటికీ ఇప్పటికే సాంకేతిక పరంగా ఇంకా వెనకబడి ఉంది. మరు పక్క ప్రధాన మంచి ధన్యాన్సు కృషి యోజన పథకం అనుభూతిలో తెస్తోంది. వ్యవసాయ ఉత్సాధకతను పెంచడం, భారతదేశం అంతటా స్థిరమైన వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రోత్సహించే లక్ష్యంతో దీనిన్ని అమలు చేయాలని కేంద్ర

ప్రస్తుతం పెరిగిన సాంకేతి
మాయవదుతంది. అలాగే ఈ పెక్కా
మధ్య మంచి నమతుల్యతను సృష్టి
ల్య పార్యాంగి టూల్స్ అనేది చిన్న
ఎగా మారింది. అభివృద్ధి చెందిన
పిడ్డ యంత్రాలు మన చిన్న పొలా
సరిపోవు. చిన్న పొలాలకు అనుమతి
సాగించడం ముఖ్యమైన భాగం.
అలో ఎక్కువ పనిని చేయడానికి
కూడా ప్రెరపి స్తాయి. దేశంలో కొత్త
క్యాలజీలు వ్యవసాయ రంగం అభి
వృద్ధి చెంద దాసికి, మంచి దిగ్బిడిని
అధిం చడానికి ఆ పంటు తగ్గ
లాన్ని శుర్కించడం చాలా అవసరం.
వ్యవసాయ రంగంలో మొబైల్ ఆఫ్లై
విఎస్ స్టార్ట్పోన్లు తక్కువ ధరలో
ఇరు కుతన్న కారణంగా దైతులు
చైట్ లైచెస్న్ వరంగా అడగులు
యొట్టిన అవసరం ఉంది. ఈ కొత్త
మొబైల్ ఆప్లైడ్స్ న్నీ సాంకేతికత వ్యవ
యి రంగంలో కూడా ప్రయోజనాల
కలుతుంది. అలాగే వ్యవసాయ ఉత్ప
క్రాస్‌నీక్ ప్రెడింగ్ పోర్టల్ అయిన
గ్రెం మార్కెట్లో వ్యవసాయిలో
పంచాగించడంపై ప్రఘత్యం ప్రధా
దైతులకు ప్రయోజనం చేకూస్తే
కార్బూకుమాలు చేపటాయి. పంచాగ్
ట్ సెన్సి గిగ్ సెంటర్స్ ప్రవేశ
పథిట్ మెన్, ఇప్పాల్ ఇబ్లివెంట్
మాడా ఉన్నాయి. ఇక వ్యవసాయ
ఏ విషయానికి వ్యస్ ఇది పంటల
పరిసుంది. ఇపి ఖళ్ళతమైన లేదా
అవసరమైన ఖళ్ళతమైన సమాచా

రాన్ని అందిస్తుంది. స్వర్న సెన్సు రద్దును ఉపయోగించడం ద్వారా ట్రోస్టు దైతులకు వారు ఎంచుకోవసిన పంటలు, నేలజీడ్సుత, పొడి ప్రాంతాలు, వంగల్ జ్ఞానక్షున్ మొదలైన వాటికి సంబం ధించిన నిజమైన సమాచారాన్ని అందించగలవు. అలాగే ఈ ట్రోస్టును ఉపయోగించి పంట పొలాలపై మందులను పిచికారీ చేయడానికి కూడా ఉపయోగి గిస్తారు. కానీ వీటని రైతాంగానికి అందుబాటులో తెవడంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తగినంత ప్రశ్న చూపించడం లేదు. కలుపు తీయడం విత్తనాలను నాటు డం వంటి వాటికి చిన్నచిన్న వినుమట్ల ను అందుబాటు ధరలో లభిస్తున్నాయి. ఆనమైన ద్వారా కొనుగోలు చేయడానికి దైతులకు అవగాహన కల్పించడంలో అధికా రులు మందుకు రావడం లేదు. వ్యవసాయమీద ఆధారపడే పడే దైతులకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆవర్జనను అందిస్తున్నా ఆ సమాచారం వారికి శేరడంలేదు. వ్యవసాయయంతాలను కొనుగోలు చేయడానికి లోన్ లను సచ్చిదీ ధరలకు అందిస్తున్నాయి. కాని బ్యాంకులు దైతులకు రుణాలపై యంతాలను అందించేందుకు ముందుకు రావడం లేదు. కొత్తగా దైతులకోసం కేంద్రప్రభుత్వం కిసాన్ ట్రైడెంట్ కార్బూలను కూడా అందించడం మొదలు పెట్టింది. కిసాన్ ట్రైడెంట్ కార్బీల ద్వారా దైతులు రాయాతి రేటుకురుణాలతీసు కోవడానికి పీలీ కల్పిస్తుంది. మనిసిలండర్లు వసాలు చేసే అభికర్ణిలు నుండి దైతులను కాపాడానికి రూపొందించిన ఈ పథకకం కింద దైతులు రెండు శాతంకంతే తక్కువ వడ్డిరేటుతో రుణాలను పొందవచ్చు. అంతేకారుండా ల్యాఫారాలు వారు తీసుకున్న మొత్తాన్ని పంట కోత లేదా మార్కెట్‌బీంగ్ వ్యవధిష్ట ఆధారపడి తిరిగి చెల్లించే అవకాశాన్ని కూడా అనుమతిస్తుంది. ఈకార్బూల ద్వారా ప్రతి దైతు సుమారు ముఖులు లభ్యల పశుకు రుణమెత్తాన్ని పొందవచ్చు. కానీ ఇక్కడ కూడా దైతులకు బ్యాంకులు అన్యాయమే చేస్తున్నాయి. నిరక్షరాశ్యమైన ఎక్కువ మంది దైతులకు కిసాన్ ట్రైడెంట్ కార్బూలు గూర్చి తెలియని పరిశీలించి ఉంది. రుణాల నివిత్తం సహకార సంఘాలు, బ్యాంకులు లో దైతులకు భాాతాల ఉన్నప్పటికీ, వారందరకి కిసాన్ ట్రైడెంట్ కార్బూలు ఇవ్వడం లేదు. తెలిసిన దైతులు దరఖాస్తు చేసుకున్నా వారికి కార్బూలు మంజురు చేయకుండా బ్యాంకులు మోకాల డ్యూటున్నాయి. పీలిన్నింటిని అధిగమించి వ్యవసాయ రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయలంపట అందుకు కేంద్ర, రాష్ట్రాలు గట్టి కృషి చేయడం ద్వారానే లక్ష్మీలను అధిగమించే పీలుంటుంది. ●

‘సర్’ కొరడా!

ఎ.వి.వి ప్రసాద్

ఉంట్టు

నూయున్న మాట. జాబితాల్లో ఉన్న చిరునామాలు వేరు, ఆ ఉంటర్లు ఉంటున్న ప్రదేశాలు వేరు. అటువంటి వారు కూడా అధికసంఖ్యలోనే ఉన్నారు. జాబితాల్లోనే ఉన్నా వ్యక్తులు ఎదురుగా కనిపిస్తున్న వారువారేనని నిరూపించుకోగలాంధార్ పత్రాలు లేని వారు కూడా లక్షల్లోనే ఉన్నారు. పాటల్లో ప్రత్యేకంగా తయారు చేసిన ఉంటర్లు మరికొన్ని లక్షలు ఉన్నారు. ఇలా కొన్ని పార్టీల గైలువునకు నందర్శాను సారంగా ఉపయోగపడే ఉంటర్లు దాదాపు 36 లక్షలు ఉండడంతో ఇసి కూడా ఆశ్చర్యపోతేంది. అందుకే సర్కును రంగం లోకి దింపింది. బాత్త సౌయి అధికారులు ఇం టీంటీకి వెళ్లి అసలు ఉంటర్లు ఎవరో, నిశ్చి ఎవరో గత రెండు వారాలుగా నిగ్రహించుకున్న ఆరంభించారు. ఇసి ఈ సర్కు రూళీపించేసరికి పార్టీల వెన్నులో వసుకు మొదలైంది. దాదాపు 36 లక్షల ఉంటర్లను జాబితాల నుంచి తోలగిస్తే దాదాపు నాలుగున్నర శాతం ఉంట్లు మాయమైపోతాయి ఒక్క శాతం ఉంట్లు తగ్గితేనే దాదాపు 20 సీట్లు పడిపోతాయి. దానితో పార్టీలు, నేతులు డీల్సు పడిపోతాయి. నాలుగున్నర శాతంఒట్టు తోలగిస్తే దాదాపు 100 సీట్లు తారూమారవుతాయి. అంటే ఏదో ఒక రకంగా అధికారంలోకి రావాలనుకొనే నేతల వ్యాప్తాలు తలకిందులవుతాయి. అందుకే ఈ గగ్గోలు 7.89కోట్ల ఉంటర్లలో 6.60 కోట్ల మంది పేర్లు సరైనవని తేలినట్లు ఇసి గత సోమవారం (14,జూలై) అధికారికంగా ప్రకటించింది. అంటే 83.66 శాతం మంది ఉంటర్లు వివాదరహితంగా ఉన్నారన్నమాట. ఇంకా దాదాపు కోటి మంది పేర్లు ఖరారు కావలసి ఉంది. వాటిలో ఎన్ని మళ్ళీవివాదంలో చిక్కుకొం

అయి తెలియదు. ఆ పేర్లన్నీ యధాతథంగా ఉంచాలనీ, కేంద్రం కుతువ్వు ఈ పరిస్థితి తల్లిత్తిం దనీ విష్ణులు విమర్శిస్తున్నాయి. కేంద్రంలోని అధికార బిజెపికి ఎన్నికల కమిషన్‌తోతుగా మారిందనీ, మొది, అపిత్ పా కనుసన్నల్లో ఇసి పనిచేస్తోదనీ రాహుల్, తేజస్వి యాదవ్ ఘాటు గానేలో ఆరోపిస్తున్నారు కానీ ఇసి తనపనితాను చేసుకోవాలోది. ఓట్లుందు తమ ధ్రువపూర్వాల సమర్పించవలసిన గడువుముగుస్తుండడంతో పత్రికాప్రకటనల ద్వారా ఇసి వారినిజాగ్రూత పరుస్తోంది. అయినా నిలిష్టంగానే ఉన్నఖార ఇంకా 15 లక్షలమంది వరకు ఉన్నారట. ఓట్లుజాబీతాల ప్రత్యేక సమగ్ర సవరణ సబబేఅయినా ఎన్నికలు సమీపిస్తున్నాశ మొదలు పెట్టడమేమి టని కూడా చాలామంది ప్రశ్నాస్తున్నారు. కొన్ని విపక్షాల, ప్రజాసంఘాలు ఇసిచేపట్టిన సర్కారునుపీం కోర్టలో సహాలేచేయాలు కూడా. దానిన్ని ప్రస్తుతం విచారణ జరుగుతోంది. అటుమంటి ప్రతియి అవ సరమేనని అభిప్రాయపడుతానే, ఎన్నికలమందు హదావుడిగా చేపట్టడమేమితని సుప్రీంకోర్టుకూడా ప్రశ్నించింది. ఓట్లు గుర్తింపు నకు పరిశీలించే పత్రాలలో ఆధార్, రేపన్, ఓటర్ పడి కార్ట్స్‌నూ చేర్చాలని ఇసికి సుట్టింకోర్టు సూచించింది. అయితే ఆధార్ను ధ్రువపత్రంగా పరిగణించడానికి ఇసి కొన్నిఅభ్యర్థంతరాలను వ్యక్తంచేస్తోంది. ఆధార్ కౌర్టల్లో కూడా నికిలీలు పెరిగిపోవడమేఅందుకు కారణం. ఒక వ్యక్తికి నాలుగైదు రకాల అడ్డనీల తో వేర్యోరు ఆధార్ కార్డులు ఉండడాన్ని కూడా ఇసి కనుగోనడంతో చాలాబోట్లు నిజమైన కార్డులు న్నుారు త్వరితం పోవాలని ధ్రువపత్రాలు తేలేక ఇచ్చిం దులు పడుతున్నారు. ఆకారణంగా కూడా చాలా మందింటర్లు కాలేకోపుతున్నారు ఇప్పుడీ కేంద్రం కృతిలే అంటున్నాయి విపక్షాలు. బీహార్ అయ్యాక అసోం, బెంగాల్, కేరళ, తమిళనాడు ఎన్నికలు రాబోయన్నాయి. ఈ సర్కర్ కొరదాను ఆ రాష్ట్రాల్లో కూడా ఇసి ప్రయోగిస్తుంది కనుక ఇప్పటి నుంచే గణం మొదలు పడితే ఎన్నికల ముందు సమస్యలేర్పడకుండా ఉంటాయి. ముందు బీహార్ ఎలా గడ్డకుతుందో చూడాలి. ●

ఎరకత ఏదులుతున్న
అసుంకల ఆంక్షలు, దేశంలో
పెరుగుతున్న జీవన వ్యయం, ధరల
పెరుగుదల, నగదు కొరత పంటి

వాటితో ఆసియాలోనే మూడు జపాన్ అతిపెద్ద దేశం అయిన జపాన్ ఇష్టుకేటి రాజకీయ సంస్థలోభం ఎదురొంచోది. జిరిగిన ఎన్నికల్లో ప్రస్తుత ప్రధాని పిగేరు ఇష్టెబాకు ఇష్టుడు ఎగువ సభ ఎన్నికలు సహవార్గా మారాయి. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే సంస్థలోభాలు, సవాళ్లకు ఇష్టెబా ఎదురీదున్న ఇష్టుగా ఉంది. 248 సీట్లు ఉన్న జపాన్ ఎగువ సభలో ఇష్టెబా లిబరల్ డెమోక్రాటిక్స్ ప్రైవేయె పాఠించాలంటే తన సుదీర్ఘకాల మిటిప్రక్రం కోమీటోతో కలిపి 50 స్థానాలు అడవంగా గెల వాలి. మొత్తం 66 స్థానాలు ఇష్టుడు ఎన్నికలకు వచ్చాయి. వీటిలో 50 స్థానాలు విధిగా గెలిస్తేనే ఇష్టెబాకు అటు ప్రజల్లో విశ్వాసం పెరగడం, ప్రభుత్వంపైనా పాలకపక్షం షైనా పట్టు సాధిం మకోగులుగుతారు. నిజానికి గత ఏడాది ఆక్ష బరులో జిరిగిన దిగువ సభ ఎన్నికల్లో ఎల్లీఫో పాటు సాంక్రిక పక్షం కోమీటో రెండూ కూడా ఫోరంగా విఫలం అయ్యాయి. జపాన్కు అత్యంత శక్తివంతమైన దిగువ సభలో వీరు తత్తు పట్టును నిరూపించుకోవాలారు. 2009లో అధికారం కోలోయున తర్వాత జరిగిన ఈ ఎన్నికల్లో కూడా పిగేరు పట్టునాధించ డంలో పూర్తిస్థాయి విజయం సాధించుకోవాలారు. కెండో ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత సుదీర్ఘ కాలం జపాన్లో ఎల్లీఫీమే పాలించింది. అలాం కీ పార్టీకి ఇష్టుడు గడ్డకాలం ఎదురయింది. జక ఎగువ సభ ఎన్నికల్లో ముఖ్యంగా పెరుగుతను ద్రవ్యోల్చణం కూడా ప్రధాన సమస్య. బియ్యం ధరలు దాలాపుగా రెట్లింపు అయ్యాయి. దిగుబడులు లేకపోవడం, ప్రభుత్వ విధానాలూ వంచివి ధరలు పెరుగుదలకు కారణం కాగా ప్రజల్లో ఎలీవీ పట్ల అసంతృప్తిని పెంచేందుకు దోహదం చేసింది. ఇందుకు ఢిటుగా ప్రతిపక్షాలు పన్నుల్లో కోతలు ఉంటాయిని, సంబంధమై పట కాలు కొనసాగిస్తామని, జపాన్ ను దీర్ఘకాలంగా పీడిస్తున్న ఆర్థిక ప్రిష్టంభనకు తెరదించుతామని వాగ్గానిలు చేస్తా ఎన్నికలకు వసున్నాయి. నిజానికి ప్రజలకు దేశంలో కరీబీ

సంక్లిష్టభాషు, సవాళ్లకు ఎదురీత!

గన్ని మోహన్

బనకచర్చ ప్రాజెక్టుపై వివాదం ఎందుకు!

తెలుగు రాష్ట్రాల మధ్య పోలవరం బనకచర్ల లింగం ప్రాజెక్టు క్షీ వివాదం రెండు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు స్ఫుర్తి. అందు ప్రదేశ ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ప్రాజెక్టు డిజెన్షన్ దృష్టి అది ఉపయోగం లేది. ఉపయోగంలేని ప్రాజెక్టు గురించి వివాదం ఎందుకు. ఏవీ ప్రభుత్వం పంపిన బనకచర్ల ప్రాజెక్టు ప్రతిపాదనను కేంద్ర వర్షావరణ నిపుణులు కమిటీ వెనిస్క్రిప్టు పంపింది. కేంద్ర జల సంఘం అనుమతి తీసుకొపోవటమే అందుకు కారణం. పోలవరం బనకచర్ల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి డీవీఆర్ ((ప్రాజెక్టు సుమగ రూపం) ప్రతిపాదన) రూపకల్పనకు అనుమతి కొరుతూ ఏవీ ప్రభుత్వం తరఫునక్కట్టు దెల్చి చీఫ్ ఇంజనీర్ మే 22న కేంద్ర జల సంఘంకు ప్రాథమిక నివేదికను సమర్పించారు. దీనిపై పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారించి (పీవీపీ) ఆఖీప్రాయాన్ని కేంద్ర జలసంఘం కోరింది. దీనిపై హీవీ ఈ ప్రాజెక్టుకు సీరు ఇవ్వటం సాధ్యం కాదని తెల్పివెప్పింది. పోలవరం జలాశయంలో 41.15 మీటర్ల ఎత్తువరకే సీటి నిల్వతో ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయటానికి కేంద్ర మంత్రి మందలి ఆమోదించిదని, ప్రాజెక్టు సీరుదాని ఆయకట్టి భూమలకే సరిపోదని, అలాంపువుదు బనకచర్లకు సీరు ఇవ్వటం ఎలా సాధ్యమని హీవీ దైరెక్టర్ మన్నా జీ ఉపాధ్యాయు కేంద్ర జల శక్తి లేఖ ప్రాశారు. 45.72 మీటర్ల ఎత్తున సీటిని నిల్వ చేసేలా పోలవరాన్ని పూర్తి చేశాకే పోలవరం బనకచర్ల స్థాపన చేయవచ్చని స్ఫుర్తి చేశారు. అనలు ఈ ప్రాజెక్టు పోలవరంలో భాగం కాదని పేర్కొన్నారు. పోలవరం బనకచర్ల ప్రాజెక్టును తన అఖిప్రాయాన్ని పోలవరం అధారించే చెప్పిన తర్వాత కూడా కేంద్ర జలశక్తి మంత్రి సీఆర్ పాటిల్ ఈ ప్రాజెక్టు గురించి చెర్చించటానికి కెందు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంతులను ఎందుకు పిలిపాలి. ఇరువురు ముఖ్యమంతులు సమావేశానికి వెళ్లే విపయమై చేసిన విరుద్ధమైన ప్రకటనలై చెప్పిన మధ్య వివాదమని తేలికి సమావేశం తర్వాత విలేకరులు బనకచర్ల ప్రాజెక్టు విపందగడగా, దానిపై చౌర్సీ జరగలేదని, ఎజెటాల్లో లేని దగురించి మాటల్లాడానికి ఏముందని, ప్రాజెక్టు కడతామని ఎప్పస్తావిస్తే గడా, మేము ఆపమని అభ్యంతరం చెప్పేదని తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి రేవంత రెడ్డి అన్నారు. అదే ర 7.27 గంటలకు కేంద్ర జల శక్తి శాఖ విపుదల చేసినవ్రాసమాచార ప్రకటనలో బనకచర్ల ప్రస్తావనే లేదు. ఎవి ఒవసరుల మంత్రి నిమ్మల రామ నాయుడు బనకచర్లపై జరిగించిని బనకచర్లపై నిపుణులతో కూడిన సార్కోపిక కమిటీ వేస్తామని ప్రకటించాడు. ముఖ్యమంత్రి రేవంతరె ఎపి జల వసరుల మంత్రి ప్రకటనలు వరస్వర విరుద్ధ ఉండటంతో గందర్గోళానికి, అనుమానాలకు అవకాశ ఏర్పడింది. దీనిపై రెండు రాష్ట్రాల్లో అధికారా, ప్రతిపక్షమధ్య విమర్శలు, ప్రతి విమర్శలు కొనసాగుతున్నాయి. పోలవరం బనకచర్ల పై జలగుతున్న రాద్యంతములా ఎవికిల్లో చేసిన వాగ్గానాలు అమలు జరవడంలో రెండు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు విఫలం కావడంతో పజ్జల్లో తీవ్ర వ్యక్తిగత రేక్ట ఏర్పడింది. ఈ వ్యతిశేర్కతను పక్కాదారి పట్టించటానికి పోలవరం బనకచర్ల ప్రాజెక్టును ముందుకు తెచ్చి రెండు రాష్ట్రాల ప్రజల మధ్య వివాదం స్ఫుర్తిస్తూన్నారు. స్పాతర త్ర్యం వచ్చిన దగ్గర నుంచి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నేసిటి రంగ విధానులు తెలాంగం ప్రయోజనాలకు ప్రాధాన్య ఇవ్వడిన్ను. ఎపిలో జల వసరుల పుప్పులంగా ఉన్నావా వ్యవసాయానికి మళ్ళీంచడంలో రాష్ట్ర పాలకులు విఫలవయ్యారు. చిన్న, మధ్య తరఫో ప్రాజెక్టుల నిర్వాఙంకాకు రెడ్డి భారీ ప్రాజెక్టుల షైపు మొగ్గు చూపారు. ఘలితంగా సాగు నీటి సమస్య కొనసాగుతుంది. తెరుల అదోకణ

భార్యిముంత సాంబ శివరావు ఫలితంగా సాగు, తాగు నీరు కోసమంటూ కొన్ని నీటి పదకాలు చేపడ్డి దశాబ్దాలు గడిచినా అవి ఇంకా పూర్తి కాలేదు. ఫలితంగా రాయలునేమతో పాటు నెల్లూరు, ప్రకాశం, పల్నాదు, విజయనగరం జిల్లాల్లో కొన్ని ప్రాంతాలు కరువు పీడిత ప్రాంతాలుగా నీటికి కొన్నాగుతన్నాయి. పొలచుల విధానాల డెవల టైంగంలో వ్యతిశేషత వ్యక్త మైన ప్రతి సందర్భంలో కొత్త సాగునేటి పదకాలు ముందుకు తెస్తున్నారు. అందులో భాగమే కొత్తగా తెరమీదకు వచ్చిన పోలవరం బసకవ్వ ఎత్తిపోతల లింక్ ప్రాజెక్టు. ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా రాయలునేమ, నెల్లూరు, ప్రకాశం, పల్నాదు ప్రాంతాలకు సాగు నీరు, తాగు నీరు అందించటం లక్ష్యంగా కూటమి ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఇందు కోసం తాజాగా ‘జల హరితి కార్బోరేవెన్ లిమిటెడ్’ అనే సంస్థను ఏర్పాటు చేస్తూ ఉత్సవ్యాలు జారి చేసింది. ఇది అమరావతి కేంద్రంగా పనిచేసుంది. ఈ ప్రాజెక్టు అనుసంధానానికి 81,900 కోట్ల భారీ ఖర్చుగా అంచనా వేశారు. ఈ అనుసంధానం ద్వారా 12.4 లక్షల పొర్కార్డ భూమికి సాగు నీరు, 400 వందల కిలోమీటర్ల పొడవునా ఉన్న గ్రామాలకు తాగు నీరు, 340 మొగావాటుల విమ్ముత్త ఉత్పత్తి లక్ష్యంగా కూటమి ప్రభుత్వ

కుట్టించింది. ఈ ప్రాజెక్టునోసం 54 వేల ఎకరాల భూ నేడరణ అవసరమని పేర్కొంది. వరద నీటిని ఉపయోగించుకోవటానికి ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేసున్నట్టు చంద్రబాబు ప్రభుత్వం అంటే, ప్రాజెక్టు వల్ల తీవ్ర నష్టం జరుగుతుంది, ప్రాజెక్టు ప్రతిపాదన విరమించుకోవాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం అంటున్నది. ఈ ప్రాజెక్టును నీటిపొరుదల అధికారులు మూడు దశలూగా విభజించారు. మొదటి దశలో పోలవరం నుండి తాడిపూడి వరద కాలువ ద్వారా 175 కిలోమీటర్ల వరకు 18 వేల కూడానెక్కుల డిస్ట్రిక్ట్‌తో ప్రకాశం బ్యారేజ్‌కు నీటిని విడుదల చేస్తారు. దీనికి 1,401 ఎకరాల భూమి కావాలి. ఈ మొదటి దశకోసం 13,800 కోట్లు ఖర్చు చేయాలి. రెండవ దశలో ప్రకాశం బ్యారేజ్ నుండి బోల్లా పట్లి రిజర్వార్యూర్ వరకు 23 వేల కూడానెక్కుల నీటిని తరలిస్తారు. ఇందుకు 83.40 కిలోమీటర్ల మేర ఓపెన్ కెనాల్ నిర్మించి, 12.05 కిలోమీటర్ల పైప్‌లైన్, అర లీస్టలు నిర్మించాలి. మూడువ దశలో బోల్లాపట్లి రిజర్వార్యూర్ నుండి ఒనపక్క రెగ్యులేటర్ 23 వేల కూడానెక్కుల నీటి విడుదలతో నీటిని తరిస్తారు. ఇందుకోసం 109.80 కిలోమీటర్ల మేర ఓపెన్ కెనాల్ నిర్మించాలి. మూడో దశ చాలా క్రిష్ణపురానదిగా సాగు నీటి రంగ నిపుణులు చెబుతున్నారు. నల్లమడ పులు ల ఆభయార్థంలో 34 కిలోమీటర్ల మేర సారంగంతవ్వాలి. 2005లో ప్రారంభించిన మెల్గొండ ప్రాజెక్టు రెండు సారం గాల తవ్వకం పనులు నశ్శనడకన నశ్శన్నా ఇప్పటికే పూర్తి కాలేదు. ఈ అనుభవంలేత్తా నల్లమడలో తవ్వాలిన నడ్చుత్వంత క్రిష్ణపుర సారంగం ఎప్పటికి పూర్తి చేస్తారో చెప్పు లేదు. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో 59ప్రాజెక్టులు నిర్మాణంలో జీన్నా యి. దాశబ్దాలు గడుస్తున్నా విచి నిర్మాణం పూర్తి కాలేదు. నిధులు ఉట్టాయిస్తే తక్కువ వ్యాయంతో అనేక ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయవచ్చు. ముఖ్యంగా మెల్గొండ ప్రాజెక్టు, వంశదార

రెండవ దశ, వంశధార నాగావిథి, మహేంద్ర తనయ, గజపతి నగరం బ్రాంబికల్చు, చింతలపూడి ఎత్తిపోతల పథకం, అమరావతి తీర్పుసాగరం, సోమిళిల స్వర్ణ ముఖి లింక, గాలేరు నగర ప్రాజెక్టు తొలిదశ, రెండవ దశ, హంద్రినీశ్వా తొలిదశ, వల్ఱాము ప్రాంతంలో వరికలపూడి సెల పథకం, ఈ పథకాలన్నీ రూ. 20 వేల కోట్లలోపే పూర్తి చేయవచ్చు. 50 నుండి రూ. 100కోట్ల ఖర్చుతో ఇంకాలనేక ప్రాజెక్టులు పూర్తి అవుతాయి. ఇవన్నీ పూర్తిచేసే సాగునీటి సమస్య దాదాపు పరిపూరం అయినట్లు. రూ. 20 వేలకోట్లలోపు ఖర్చు చేసి పైన పేర్కొన్న ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయకుండా, 81 వేల కోట్లతో ప్రయోజనం లేని బోలవరం బనకచ్చ లింక్ ప్రాజెక్టును ముందుకు తేవటం ఎందుకు. ఇలాంటి విధానాల వల్లనూగునీటి సమస్య ఇంకా సుదీర్ఘ కాలం కొనసాగుతుంది. సాగునీరు ప్రశ్నార్థకమైన ఈ ప్రాజెక్టు కోసం దాదాపు 82 వేల కోట్ల ఖర్చు చేయుట సరైన విధానంకాదు. ఒక వేల బోలవరం బనకచ్చ ప్రాజెక్టుమొదలు పెట్టినా, రూపొందించిన దాని డిజెస్ట్రిబ్యూట్యూ అదిపూర్తి కావటానికి ఎన్ని సంవత్సరాలకు పూర్తి అయ్యేది చెప్పుతేము. పూర్తిఅయ్యే నాటికి అనుకున్న వ్యయంకన్నా దానియయం ఎన్నోరెట్లు పెరుగుతుంది. వేల కోట్ల జేబలు మార్పాలు. ప్రాజెక్టు పేరతో 54 వేల ఎకరాలు తమ భూములు రైతులు కోల్పొతారు. కూటమి ప్రథమత్తు ప్రకటించిన ఈ లింక్ ప్రాజెక్టువల్ల దెండుతెలుగురా రాష్ట్రాలమధ్య గోదావరి జలాల వివాదం ముందుకు పచ్చింది. రెండూ రాష్ట్రాల ప్రజల మధ్య షైవమ్యాలు పెరిగే పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. ప్రయోజనకరం కానీ బనకచ్చ లింక్ ప్రాజెక్టు ప్రతిపాదన విరమించాలని, తక్కువ ఖర్చుతో పూర్తి అయ్యే ప్రాజెక్టులను ముంగు పూర్తి చేసి, నిర్మాణంలో ఉన్న మిగిలిన ప్రాజెక్టులను కూడా పూర్తి చేసి, సాగు, తాగునీరు అందించాలని యావస్యంది ప్రజలు ఉధ్యమించాలి. ●

